

scriberet Ermoldus, teterrima illa animorum commotio jam accidisset, eidemque immixtus & ipse fuisset: ab hisce Principibus tam saepe laudandis profecto abstinuisset, quandoquidem ad Ludovicum tam male ab iis habitum haec scribebat, & ab ipso Ludovico poscebat criminis veniam, & libertatem pristinam. Non est ergo miscendus Poëta noster cum gravissimis Anni 830. & subsequentium tumultibus; atque ex alio plane crimine in exilium fuerit ille trusus ante Annum 826. Nunc vero conjectare rite possumus, eum vix post oblatum Poëma hoc Ludovico Augusto, restitutum fuisse in gratiam Principis, ac deinde Anno 834. ejus integritatem ac fidem adeo perspectam fuisse, ut eum Ludovicus delegerit Legatum ad filium Pippinum. Immo quum ex hoc ipso Poëmate satis intellexerimus, Ermoldum nostrum Pippino ipsi potissimum studuisse eique carum fuisse, simul etiam ad clarius perspicendum deducimur, quare Ludovicus Caesar ceteris ipsum praeferens, eo uti maluerit ad significandam filio mentem suam, aptioremque illum censuerit, ad pertractandam cum Pippino ipso rei Ecclesiasticae restitutionem in Aquitaniae Regno.

Atque haec sunt, quae de Auctore Carminis mihi dicenda succurrunt. Pauca nunc de ipso Carmine addamus. Habet profecto ad ea tempora Francorum Historia probatos & fidos Scriptores. Attamen illud animadvertendum, non esse Historicorum aut munus aut consuetudinem, minuta quaeque persequi. Idque praefertim in oculis incurrat legentibus, magni certe faciendos, jejunos tamen, Francorum Annales. Verum Poëtas non solum decet, sed etiam Artis suae institutum plerumque cogit, ita rerum eventus aut veros aut fictos describere, ut ad singularia etiam minutissima descendant. Quam legem ab Ermoldo nostro non raro impleri videas, eaque ratione illorum temporum ritus ac mores graphice delineari. Hinc autem Eruditionis penus habet unde augeatur, suppletibus Poëtis ea, quae in Historiographis fere desiderantur. Exemplis parco: illa enim per se colligere unicuique in promptu erit. Ceterum Poëma habes, rudi profecto Minerva confectum, alicubi etiam caliginosum, atque orationibus interseptum, quae nihil delectationis, toedii etiam aliquid interdum adferant. Et profecto nemini ad illud accedendum, quasi ad eximium quoddam Poëticae Artis exemplar. Nihilo tamen secius ad institutum meum quod attinet, egregium Historicum, fidum, synchronum profero; neque enim Lectores huc volo ad Poëticos flores, sed quidem ad unam Historiae veritatem assequendam. Hanc autem luculenter accipias ab Ermoldo nostro, idoneo suorum temporum teste, & in hoc praefertim a melioribus Poëtis dissimili, quod nullas usquam fabulas narrationi suae intermisceat. Ad haec praecipuos Palatinos, Procereque Aulae Caesareae, aliosque illustres viros ea tempestate florentes nobis ille commemorat, si Walam Abbatem excipias, quem is fortasse sibi infensum senserat. Singulorum autem eo consilio meminisse videtur, ut omnium gratiam iniret, & quemque propitium sibi apud Augustum Ludovicum ad recuperandam libertatem haberet. Sed prae ceteris *Imperatrici Judith* blandientem animadvertas, quam laudibus onerat, & cujus puerum *Carolus*, postea *Calvus* appellatum, Gratiis carissimum exhibet. Ludovicum praeterea ipsum eo virtutum, ac potissimum Religionis atque Pietatis concentu illustrem ita pingit, ut plane appareat, quam justo titulo *Pii* appellatio in eum translata vel eo tempore fuerit. Uno verbo est, cur Italia, Germania, & Gallia, quibus tunc pius ille Princeps dominabatur, gratias, easque plurimas habeant Augustissimo Caesari CAROLO VI. nulli praecedentium Imperatorum Pietate, Fortitudine, & Prudentia secundo, quod concesserit; Illustrissimo Garrello, quod impetrarit; liceat adhuc addere & mihi, quod denique ediderim Auctorem rei literariae perquam utilem, & diutius, quam par erat, haecenus altero exilio damnatum.

Ex Johannis Benedicti Gentilotti Catalogo Manuscriptorum Codicum Historiae profanae numero 992. olim 249.

Membraneus constans foliis 66. qui eodem Seculo, quo Auctor vixit, aut certe non multo post, scriptus esse videtur; quique, ut constat ex Bibliotheca Gesnero-Simleriana per Frisium aucta, ad Bibliothecam Wolfgangi Lazii olim pertinuit. Continetur eo *Ermoldi Nigelli* Poëma de Rebus gestis Ludovici Pii, in Libros IV. tributum. De Auctore nihil exploratum habeo, praeterquam quod ipse meminit, se militasse in expeditione Britannica Anno DCCCXXIV. Argenterati eundem exulasse liquet ex jis, quae narrat prope finem. *Caufam,*